

Energetické aspekty činnosti mládeže (genderové rozdíly)

Soubor a metodika

Analýza byla provedena na vzorku 285 probandů, kterými byli studenti škol ve věku 8-18 let. Vyšetření byli v diagnostickém systému WORKtest. V rámci výzkumu jsme porovnali dvě skupiny: chlapci (N=165) a děvčata (N=120).

Pro analýzu jsme zvolili audit "Energetický potenciál – dítě a student", který se skládá z 37 kritérií zařazených do následujících 6 částí:

- Interpersonální oblast, dynamika, ambice (5 kritérií);
- Motivace, pobídky, stimuly (2 kritéria);
- Myšlení a koncentrace pozornosti (3 kritéria);
- Omezení výkonu, limity, prokrastinace, deprivace, strach, úzkost (14 kritérií);
- Psychická stabilita, energetický potenciál, práce pod stresem (10 kritérií);
- Výkon, iniciativa, vytrvalost (3 kritéria).

Analýza (srovnání) výsledků obou skupin byla provedena porovnáním průměrného percentilu Mann-Whitney U – Testem v programu Statistica.

Cílem bylo nalézt v jednotlivých ukazatelích vzájemný vztah mezi probandy a popsat výsledky v oblastech únavy, omezení výkonu, limity chování a vlastnosti projevu energetického potenciálu u subjektů různého pohlaví ve věku 8-18 let.

Výsledky

V tabulkách č. 1 a 2 uvádíme kritéria, které nevykazují statisticky významné rozdíly mezi skupinami probandů (chlapci a děvčata). Znamená to, že i když máme různé průměry ve skupinách, podle zákonů statistiky se skupiny mezi sebou neliší (obě sledované skupiny jsou v kritériích rovnocenné).

V tabulce č. 1 jsou hodnotící kritéria uspořádána v sestupném pořadí. Z toho vidíme, že nejsilnějšími limity chování se ukazují v syndromu chronické únavy, agrese a prokrastinace. Nejslabšími se pak ukázaly obavy z učitele a strachu z vyjádření.

Tabulka č. 1. Omezení výkonu, limity chování

Ukazatele – hodnotící kritéria pro výzkum	Chlapci	Děvčata
Syndrom chronické únavy	55,22	54,65
Agrese	50,08	52,83
Prokrastinace	46,94	45,62
Frustrace	44,42	43,69
Strach ze selhání	42,91	41,98
Negativismus	38,96	41,58
Ovlivnitelnost okolím	38,35	40,93
Obavy z hodnocení	36,35	36,89
Obavy ze školy	34,05	32,37
Obavy z učitele	28,42	32,18
Strach z vyjádření	24,26	22,13

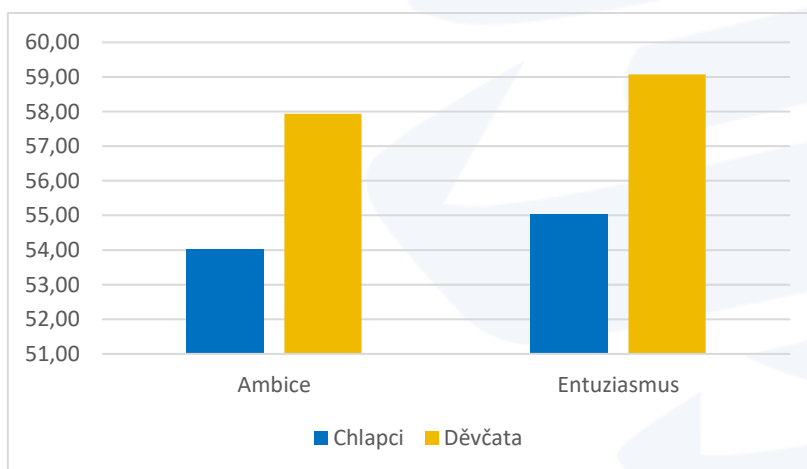
V tabulce č. 2 jsou hodnotící kritéria rovněž uspořádána v sestupném pořadí. Z toho vidíme, že dívky a chlapci mají vysokou energii mentální. Probandy více motivují seberealizace, zvládání nepříznivých situací a práce v měnícím se prostředí. Nejméně motivuje ochota pomoci.

Tabulka č. 2. Motivace, pobídky, stimuly

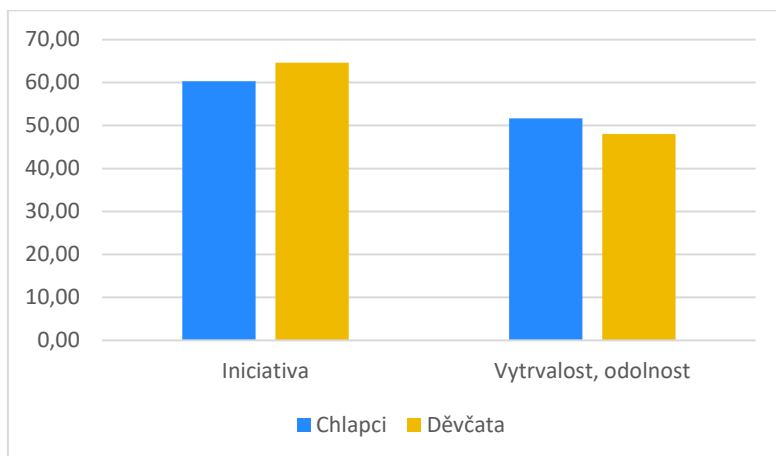
Ukazatele – hodnotící kritéria pro výzkum	Chlapci	Děvčata
Seberealizace	57,5	57,24
Energie mentální (rozumová)	56,63	54,27
Zvládání nepříznivých situací	56,4	56,12
Práce v měnícím se prostředí	55,6	56,92
Dynamika (aktivita)	55	57,87
Rychlá orientace v problému	54,81	52,98
Práce pod stresem	53,27	56,91
Koncentrace pozornosti	51,37	50,13
Pružné myšlení	51,11	50,21
Sebenáhled	50,89	53,74
Energie fyzická (vitalita)	50,85	53,63
Sebekontrola a sebeřízení	50,59	48,4
Stres – Eustres	50,16	50,35
Sebemotivace	48,23	49,66
Energie (emočně-psychická)	47,26	45,08
Ochota pomoci	35,06	32,55

Všechny ostatní kritéria ukázala statisticky významné rozdíly mezi výsledky chlapci a děvčata. Podrobně viz grafy dále.

Z grafu č. 1 a 2 vidíme, že ambice a entuziasmus u děvčat vykazuje vyšší hodnoty, avšak vytrvalost není tak silná jako u chlapci.

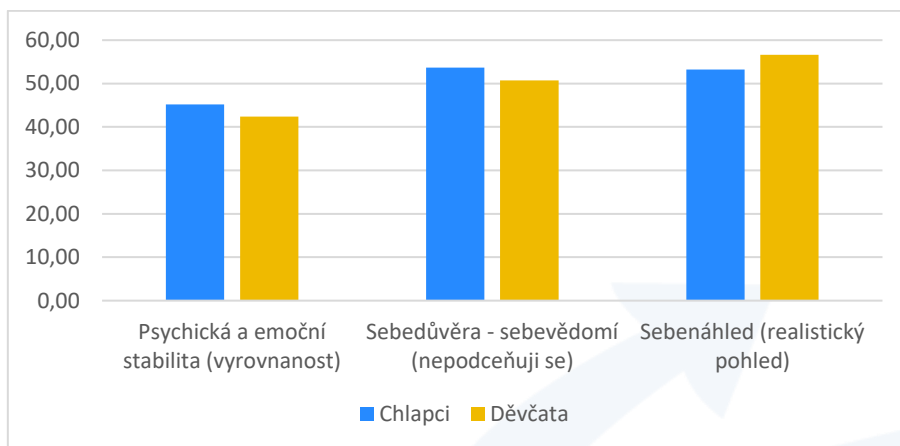

Graf č. 1. Interpersonální oblast: ambice, entuziasmus

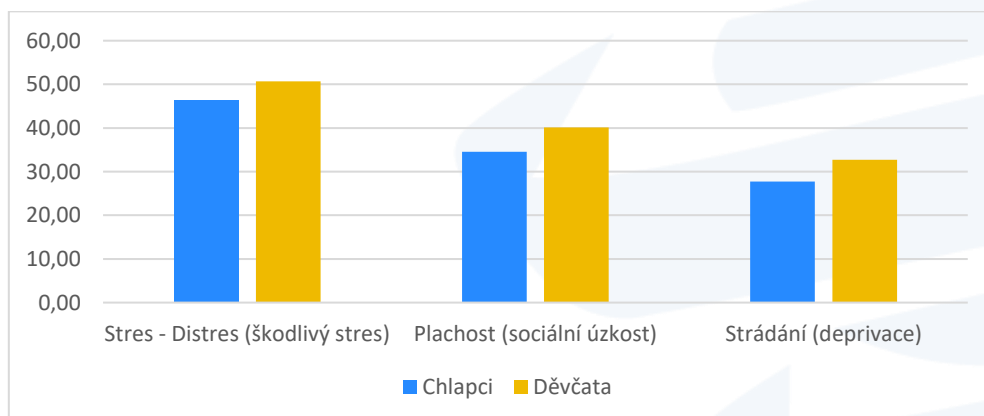
Graf č. 2. Výkon, iniciativa, vytrvalost

U chlapců se projevuje vyšší míra vyrovnanosti a sebedůvěry, zatímco u dívek je vyšší sebenáhled – realistický pohled na sebe sama (graf č. 3).

Graf č. 3. Psychická stabilita, energetický potenciál

Pokud vezmeme v úvahu omezení, pak děvčata vykázala vyšší míru škodlivého stresu, úzkosti (plachosti), což se projevuje i v kritériu strádání (graf č. 4).

Graf č. 4. Omezení výkonu (limity): prokrastinace, deprivace, strach, úzkost

Závěry:

1. Závěrem lze podle výsledků studie konstatovat, že jako nejsilnější limity omezení výkonu pro populaci chlapci a děvčata vykázaly syndrom chronické únavy, agrese a prokrastinace. Na druhé straně se mezi nejslabší limity omezení výkonu řadí obavy z učitele a strach z vyjádření. Tato kritéria nevykazují statisticky významné rozdíly mezi skupinami probandů (chlapci a děvčata).
2. Výzkumem bylo dále zjištěno, že smíšenou skupinu probandů (chlapci a děvčata) nejvíce motivují seberealizace, zvládnání nepříznivých situací a práce v měnícím se prostředí. Tuto skupinu probandů nejméně motivuje ochota pomoci.
3. Z výzkumu je patrné, že ambice, entuziasmus a iniciativa u děvčat větší, avšak děvčata mají nižší míru vytrvalosti.
4. U chlapců se projevilo vyšší míra vyrovnanosti a sebedůvěry, zatímco u děvčat je sebenáhled (realistický pohled na sebe) vyšší než u kluků. Studie naznačuje, že iniciativu projevují více děvčata, ale chlapci vykazují vyšší míru vytrvalosti a odolnosti.
5. Pokud vezmeme v úvahu omezující či zatěžující faktory, pak děvčata vykázala vyšší míru škodlivého stresu, úzkosti (plachosti), což se projevuje i v samotném strádání (deprivaci).

Cílem výzkumu bylo nalézt v jednotlivých ukazatelích vzájemný vztah mezi probandy a popsat výsledky v oblastech únavy, omezení výkonu, limity chování a vlastnosti projevu energetického potenciálu u subjektů různého pohlaví ve věku 8-18 let.

Závěrem lze konstatovat, že syndrom chronické únavy doprovázejí projevy agrese, prokrastinace, frustrace, strach ze selhání a negativismus, při nízkých obavách z učitele a strachu z vyjádření. Toto zjištění je stejně charakteristické jak pro chlapce, tak pro děvčata.

Pokud mluvíme o rozdílech, pak chlapci vykazují nižší ambice, entuziasmus, sebenáhled (realistický pohled na sebe sama), míru škodlivého stresu, úzkosti (plachosti) a strádání než děvčata. Vykázali vyšší vyrovnanost, sebedůvěru a vytrvalost.

U děvčat se projevuje vyšší ambice, entuziasmus, realistický pohled na sebe sama, míra škodlivého stresu, úzkosti a strádání. Děvčata vykázala nižší vyrovnanost, sebedůvěru a vytrvalost.

Mgr. Eva Urbanová
Mgr. Viktor Pasnichenko

V Praze, leden 2020